

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžo/88/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200058
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200058.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci žalobcu: F. J., bytom F. Y.-E. XXX, W., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 7.11.2013 č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/23919-0002, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 09.09.2014, č. k. 20S/6/2014-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 9. septembra 2014, č. k. 20S/6/2014-51, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 9. septembra 2014, č. k. 20S/6/2014-51, zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/23919-0002 zo dňa 7.11.2013, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracoviska Turčianske Teplice (ďalej len „úrad práce“ alebo „prvostupňový orgán“) č. MT4/OSV/SOC/2013/21306-0029 zo dňa 17.9.2013, ktorým prvostupňový orgán podľa § 26 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) žalobcovi odňal a zastavil výplatu dávky a príspevkov v sume 152,99 eur mesačne od 01.08.2013 z dôvodu, že sa zmenili skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku podľa zákona o pomoci v hmotnej núdzi tým, že na základe Osvedčenia o dedičstve č. 17D/133/2013 mu bola dňa 2.8.2013 vyplatená časť dedičstva vo výške 1 000,00 eur a teda žalobcov príjem je vyšší ako životné minimum vo výške 198,09 eur a preto sa nepovažuje za občana v hmotnej núdzi a nesplňa ďalej podmienky nároku na pomoc v hmotnej núdzi.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobca nadobudol dňa 02.08.2013 majetok, ktorý mu môže zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi, a to finančnú hotovosť, ktorú nadobudol na základe dedičskej dohody vo vyššie uvedenom dedičskom konaní. Ustanovenie § 8

ods. 3 cit. zákona stanovuje povinnosť občana v hmotnej núdzi, aby si pomohol v hmotnej núdzi užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku, predajom vlastného majetku alebo prenájomom vlastného majetku. V tomto ustanovení je tiež uvedené, kedy nemožno od občana v hmotnej núdzi požadovať predaj alebo prenájom vlastného majetku. V žalobcovom prípade však o takýto majetok sa nejedná. Ide o finančnú hotovosť, považovanú za majetok podľa § 8 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, ktorým si v zmysle § 8 ods. 1 tohto zákona žalobca mohol zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť si v hmotnej núdzi, teda bolo potrebné prioritne ho použiť na prekonanie hmotnej núdze. Pokiaľ žalobca namietal existenciu dlhu, návrhmi bývalej manželky na zvýšenie výživného, nákladmi na exekúciu, cestovné náklady a splácanie pôžičiek, tieto jeho námietky krajský súd nepovažoval za dôvodné. Poukázal na to, že zo zmlúv o pôžičkách nevyplyva, že by ich účelom bolo zabezpečenie základných životných potrieb žalobcu (§ 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi), resp. ide o zmluvy predložené po uplynutí lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovaného. Za nedôvodnú tiež považoval žalobnú námietku, že z rozhodnutia nie je zjavné, na aké obdobie boli dávky odňaté, lebo (opätovné) splnenie podmienok na dávku sa posudzuje pri podaní novej žiadosti o dávku. Žalovaný teda podľa názoru krajského súdu správne posúdil nadobudnutie majetku ako zmenu majetkových pomerov, ktorá nastala vyplatením dedičstva a ktorá je rozhodujúcou skutočnosťou pre poskytovanie dávky a príspevkov. Prvostupňový súd ďalej využil komparáciu žalobcovho prípadu s vecou prejednávanou na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) pod sp. zn. 6SžoKS/155/2006, keď poukazuje na skutočnosť, že žalobca nebol nútený prediť žiaden svoj majetok, ktorý užíval pred nadobudnutím predmetného majetkového práva (zrejme sumy 1 000,- eur z dedičstva), preto v danom prípade nie je potrebné skúmať, aká bola žalobcova skutočná finančná situácia a na aký účel nadobudnuté finančné prostriedky použil. Bolo by v rozpore s účelom zákona o pomoci v hmotnej núdzi, aby občanovi bola poskytovaná dávka napriek tomu, že si spláca dlhy napr. z pôžičiek na stavbu rodinného domu.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca. Namietol, že § 23 písm. f) zákona o pomoci v hmotnej núdzi ukladá úradu zisťovať podklady na rozhodovanie a sledovanie účelného využitia vyplnenej dávky a príspevkov. Za sporné považuje, či pre posúdenie podmienok nároku na dávku v hmotnej núdzi postačuje skúmanie žalobcových príjmov, či nie je potrebné skúmať tiež jeho pohľadávky. Pokiaľ ide o rozhodnutie NS SR sp. zn. 6SžoKS/155/2006, zdôraznil skutočnosť, že žalobkyňa v predmetnej veci mala, (podobne ako on sám) dlhy, pričom v jej prípade NS SR uznal nevyhnutnosť prihliadať na to, na aký účel použila predajom získané prostriedky a skúmať jej skutočnú finančnú situáciu. Z uvedeného potom podľa žalobcovej mienky vyplýva, že cieľom žalovaného nie je pomôcť odkázaným osobám preklenúť nepriaznivú životnú situáciu, ktorá nastáva pri nedostatku finančných prostriedkov. Názor prvostupňového súdu odporuje účelu zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Správny orgán sa nezaoberal tým, že v prípade neplatenia výživného a dlhu mu hrozila exekúcia. Bol nútený požičať si finančné prostriedky na zaplatenie výživného a po nadobudnutí majetku splatiť dlhy. Po vydaní rozhodnutia žalovaného tak zostal bez prostriedkov a dávok pomoci v hmotnej núdzi a možnosti a schopnosti zabezpečiť finančné prostriedky na základné životné potreby. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 09.09.2014, č. k. 20S/6/2014-51, zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 07.11.2013 č. j. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/23919-0002 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu plne stotožnil so svojím napadnutým rozhodnutím ako aj rozsudkom krajského súdu zo dňa 09.09.2014, ktorý k predloženým dôkazom zaujal stanovisko a vysvetlil, prečo nebolo potrebné prihliadať na aké účely použil žalobca finančné prostriedky z dedičstva. Žalovaný poukázal na to, že cieľom pomoci štátu ohrozeným skupinám obyvateľov formou dávky a príspevkov je zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana. Prostriedky prijaté žalobcom sú započítateľné do príjmov na zabezpečenie základných životných podmienok. Vzhľadom na uvedené potom žalovaný navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo

preskúmal v medziach odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa čl. 39 ods. 2 a 3 Ústavy SR každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok. Podrobnosti o právach podľa odsekov 1 a 2 ustanoví zákon.

Podľa § 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi tento zákon upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „dávka“) a príspevkov k dávke (ďalej len „príspevok“), ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú. Základné životné podmienky na účely tohto zákona sú jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie.

Podľa § 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum?) a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Podľa § 5 ods. 1 zákona o hmotnej núdzi za vlastné pričinenie zabezpečenia príjmu alebo zvýšenia príjmu na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa považuje najmä vlastná práca, užívanie vlastného majetku podľa § 8 a uplatnenie zákonných nárokov podľa § 9 ods. 2.

Podľa § 5 ods. 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi za príjem sa na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi považuje príjem podľa osobitného predpisu.

Osobitným predpisom uvedeným v § 5 ods. 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, je zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona o životnom minime za príjem sa na účely určenia životného minima považujú príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu.

Podľa § 6 zákona o pomoci v hmotnej núdzi príjem na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o posúdenie hmotnej núdze, zabezpečenie základných životných podmienok a pomoc v hmotnej núdzi; pritom sa prihliada na priemerný mesačný príjem za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti.

Občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, sa nepovažujú za občanov v hmotnej núdzi, ani keď ich príjem nedosahuje životné minimum ustanovené osobitným predpisom, ak si svojím majetkom môžu zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi (§ 8 ods. 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi).

Za majetok podľa tohto zákona sa považujú hnutelné veci a nehnuteľné veci, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty. Za majetok podľa prvej vety sa nepovažuje motorové vozidlo, ktoré je podľa technického preukazu staršie ako 20 rokov (§ 8 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi).

Podľa § 8 ods. 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, si majú pomôcť v hmotnej núdzi užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku, predajom vlastného majetku alebo prenájmom vlastného majetku.

Od občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, nemožno požadovať predaj alebo prenájom

a) nehnuteľnosti, ktorú užívajú na primerané trvalé bývanie; u občana a fyzickej osoby, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, sa na primeranosť nehnuteľnosti užívanej na trvalé bývanie neprihliada, ak občan a fyzická osoba, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, dovŕšili dôchodkový vek,

b) poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, ktorú užívajú pre svoju potrebu,

c) hnuťelnej veci, ktorá tvorí nevyhnutné vybavenie domácnosti, alebo na ktorú sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej núdzi alebo peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,

d) motorového vozidla, ktorého sú držiteľom alebo vlastníkom a

1. využívajú ho na individuálnu prepravu, na ktorú sú na základe posudku príslušného orgánu odkázaní z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,

2. jeho hodnota podľa odborného stanoviska vyhotoveného znalcom alebo faktúry o kúpe motorového vozidla vyhotovenej osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj alebo distribúcia motorových vozidiel, nie je vyššia ako 35-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom, alebo

3. ktoré je podľa technického preukazu staršie ako 10 rokov, alebo

e) hnuťelnej veci, ak by bol v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 26 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi úrad dávku a príspevky odníma a ich výplatu zastaví alebo ich zvýši, alebo zníži a vyplatí ich vo vyššej sume alebo v nižšej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Okresný úrad, odbor sociálnych vecí v Turčianskych Tepliciach mu rozhodnutím č. 2003/11785-HI zo dňa 5.12.2003 priznal preddavkovú dávku sociálnej pomoci od 1.11.2003 v sume 2 900,00 Sk, pričom jej výška bola následne viacerými rozhodnutiami upravovaná. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice č. MT4/ŠSDT/SOC/2013/21306 zo dňa 29.1.2013 bola dávka a príspevky v hmotnej núdzi žalobcovi zvýšená na sumu 152,99 eur. Podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. 17D/133/2013 Dnot 151/2013 zo dňa 10.7.2013 v dedičskej veci po nebohej F. K. rod. J. dedičia uzavreli dohodu o dedičstve, z ktorej vyplynula povinnosť Y. J. rod. K. vyplatiť žalobcovi sumu 4 000,00 eur v lehote do 30.4.2014. Podľa fotokópie poštového poukazu žalobca od Y. J. prevzal dňa 2.8.2013 sumu 1 000,00 eur ako splátku dedičstva. Na základe uvedeného prvostupňový správny orgán ustálil, že žalobcov príjem bol vyšší ako životné minimum vo výške 198,09 eur. Proti prvostupňovému rozhodnutiu sa žalobca odvolal s tým, že k odvolaniu priložil zmluvu o pôžičke zo dňa 19.4.2006 medzi ním ako dlžníkom a L. E., ktorou veriteľ požičal žalobcovi 20 000,00 Sk bez dátumu splatnosti, zmluvu o pôžičke medzi ním ako dlžníkom a L. E. z 8.9.2008, ktorou veriteľ požičal žalobcovi 10 000,00 Sk bez dohodnutého dátumu splatnosti, predložil tiež tzv. zmluvy o splatení pôžičky (písomné potvrdenie veriteľa podľa § 569 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že dlh bol splatený) zo dňa 8.8.2013, ktorými sa potvrdzovalo splatenie pôžičky zo dňa 19.4.2006 a pôžičky zo dňa 8.9.2008. Napadnutým rozhodnutím č. j. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/23919-0002 zo dňa 7.11.2013 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracoviska Turčianske Teplice č. MT4/OSV/SOC/2013/21306-0029 zo dňa 17.9.2013. Napadnuté rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že cieľom poskytovania dávky a príspevkov podľa § 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi je spolu s príjmami občana zabezpečiť jeho základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi. Finančné prostriedky, ktoré žalobca obdržal v hotovosti, mal prednostne použiť na úhradu svojich základných životných podmienok, t. j. jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie a pomôcť si v hmotnej núdzi a nie ich použiť na splatenie dlžôb. Uvedené finančné prostriedky sa podľa napadnutého rozhodnutia považujú za majetok podľa § 8 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Žalovaný teda dospel k záveru, že žalobca sa nepovažuje za občana v hmotnej núdzi. Zmena majetkových pomerov, ktorá nastala vyplatením časti dedičstva, je rozhodná skutočnosť, ktorá mala vplyv na ďalšie poskytovanie dávky a príspevkov a preto odňatie a zastavenie výplaty dávky a príspevkov bolo v súlade

s § 26 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Podstatou žalobcovho odvolania je otázka, či pre posúdenie podmienok nároku na dávku v hmotnej núdzi postačuje iba skúmanie žalobcových príjmov, a či nie je potrebné skúmať tiež jeho pohľadávky.

K uvedenému považuje súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že Slovenská republika uznala sociálne a hospodárske práva za hodné ochrany priamo v ústave, tieto však nie sú absolútne a ich konkrétnu realizáciu vymedzujú osobitné zákony, tiež aj zákon o pomoci v hmotnej núdzi. Ak teda poukazuje žalobca na cieľ zákona o pomoci v hmotnej núdzi, je potrebné, zdôrazniť, že sociálne práva sú závislé predovšetkým na ekonomickej situácii štátu, pričom úroveň ich poskytovania reflektuje nielen hospodársky a sociálny vývoj štátu, ale aj vzťah štátu a občana, založený na vzájomnej zodpovednosti a uznaní princípu solidarity. Listina (základných práv a slobôd) zaväzuje v oblasti sociálnych práv štát k pozitívnemu konaniu a k zaisteniu ochrany týchto práv. Obsahom tejto povinnosti štátu je zaistiť subjektom práv istý minimálny sociálny štandard, a nie adekvátny životný štandard v súlade s ich požiadavkami, ako je to týmito subjektmi niekedy mylne vnímané a požadované.

Z uvedeného je zrejmé, že síce každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných (minimálnych) životných podmienok. Cieľom zákonodarcu v žiadnom prípade nebolo rozširovať okruh osôb, poberajúcich pomoc, okrem tých, čo danú pomoc nevyhnutne potrebujú. Uvedené je zrejmé z formulácie ustanovenia čl. 29 Ústavy, keď ústavodarca použil termíny ako „kto je v hmotnej núdzi“, „pomoc, ktorá je nevyhnutná“, „základných životných podmienok“, pričom tieto právne inštitúty sú následne vymedzené v zákone o pomoci v hmotnej núdzi. Pre zabezpečenie potrieb občana SR, ako aj každého jednotlivca, je v prvom rade nevyhnutná jeho vlastná aktivita, jeho príjmy a jeho využívanie majetku. Solidaritu štátu vo forme dávky v hmotnej núdzi je potom možné považovať až za poslednú možnosť po vyčerpaní ostatných prostriedkov zabezpečenia základných životných podmienok. Tento princíp je zo systematiky ustanovení zákona o hmotnej núdzi celkom zřejmý, keď zákon v prvom rade predpokladá, že občan na zabezpečenie svojich základných životných podmienok využije svoj vlastný príjem. V prípade, že jeho príjem nedosahuje sumu životného minima, je občan povinný zabezpečiť si základné životné podmienky predovšetkým užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku, predajom vlastného majetku alebo prenájmom vlastného majetku, ak takýto majetok vlastní. Až v prípade, že občan nielen že nedosahuje príjem v sume životného minima, ale ani nevlastní majetok, z ktorého by bolo možné zabezpečiť jeho základné životné podmienky, je daný nárok na priznanie dávok v hmotnej núdzi.

Hmotná núdza je podľa zákona stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Žalobca, kým bol jeho príjem nižší než životné minimum, poberal dávku v hmotnej núdzi ako aj príplatky k nej. Keďže však prevzal v mesiaci august 2013 sumu 1 000,00 eur od Y. J. z titulu splátky dedičstva, čo počas správneho ani následného súdneho konania nespochybnil, jeho príjem v predmetnom mesiaci bol vyšší ako životné minimum 198,09 eur.

Suma 1 000,00 eur, bola žalobcovým príjmom podľa § 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi v spojení s § 4 ods. 1 písm. b) zákona o životnom minime. Príjem získaný dedením je potrebné považovať za príjem na účely zákona o pomoci v hmotnej núdzi napriek tomu, že je oslobodený od dane z príjmov a nie za majetok, ako sa mylne domnievali prvostupňový súd a správne orgány. Toto pochybenie však súd nepovažoval za dôvod pre zrušenie prvostupňového rozsudku krajského súdu, ani na jeho zmenu a zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, a to z dôvodu jednak svojej viazanosti odvolacími dôvodmi, keď žalobca takéto právne posúdenie nenamietal, a tiež preto, že predmetné pochybenie by nemalo žiaden vplyv na posúdenie žalobcu ako osoby, ktorá nie je v hmotnej núdzi. Uvedené však má svoj význam v komparácii žalobcovej veci s vecou prejednávanou na NS SR pod sp. zn. 6SžoKS/155/2006. Tu je totiž potrebné zdôrazniť, že zatiaľ čo žalobca získal príjem prevyšujúci sumu životného minima a z toho dôvodu je osobou, ktorá nie je v hmotnej núdzi tak, ako je táto definovaná v § 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Naproti tomu žalobkyňa uvedená v rozsudku NS SR pod sp. zn.

6SžoKS/155/2006 nemala žiaden takýto príjem, ale si v hmotnej núdzi pomohla predajom majetku, ktorý od nej nebolo na základe zákona možné požadovať, a síce bytu, užívaného na primerané trvalé bývanie, pričom značná časť kúpnej ceny nikdy ani nebola v jej dispozícii, keď jej dlhy na nájomnom boli vyplatené kupujúcim priamo veriteľovi a nie predávajúcej. Postup, kedy by žalobkyňa prišla o dávku v hmotnej núdzi z dôvodu, že využila predaj vlastného majetku nad rámec zákonnej povinnosti (podmieňovať nárok na dávku v hmotnej núdzi predajom nehnuteľnosti určenej na trvalé bývanie by v zmysle uvedeného rozsudku NS SR skutočne bolo neprípustným zásahom do ľudskej dôstojnosti, preto bol takýto majetok zákonodarcom vyňatý z rozsahu majetku, ktorého predaj sa predpokladá pri nedostatku príjmu), navyše za situácie, kedy s väčšinou kúpnej ceny ani nemohla disponovať, by popieral cieľ zákona o hmotnej núdzi. Toto však nebol prípad žalobcu, ktorý bez toho, že by prišiel o akúkoľvek časť svojho majetku (ktorý by užíval na primerané bývanie), získal príjem, ktorý mal použiť predovšetkým na zabezpečenie jeho základných životných podmienok. Nie je totiž možné prenášať na štát zodpovednosť za žalobcove záväzky voči jeho veriteľom. Dávka v hmotnej núdzi je ako prejav solidarity štátu voči svojim občanom (ale aj iným v zákone definovaným osobám) určená tým, ktorí si objektívne nemôžu iným spôsobom, predovšetkým vlastným príjmom, zabezpečiť základné životné podmienky, a nie tým, ktorí zákonom požadovaný príjem síce dosiahli, ale využili ho na iné účely, napr. na splatenie dlhov. Odvolací súd poznamenáva, že z kópií „zmlúv o splatení pôžičiek“ z 08.08.2013, ktoré žalobca predložil v správnom konaní k svojmu odvolaniu ani nevyplýva, že by ich žalobca splatil v auguste 2013, či už poslednou splátkou alebo v celosti.

Možno teda ustáliť, že v žalobcovom prípade sa v mesiaci august 2013 zmenili skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku, keď žalobca dosiahol príjem prevyšujúci životné minimum, z ktorého dôvodu tento prestal byť osobou v hmotnej núdzi a teda mu zanikol nárok na dávku a príplatky v hmotnej núdzi.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 O. s. p., lebo žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému náhrada takých trov nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.